

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 389/04-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 1. decembra 2004 predbežne prerokoval sťažnosť Ioana Kornelija Komanického, bytom B., ktorou namietal porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, práva podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bardejov v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 1676/98 v súvislosti s konaním o dovolaní, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ioana Kornelija Komanického o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. apríla 2004 doručená sťažnosť Ioana Kornelija Komanického (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len

„dohovor“) postupom Okresného súdu Bardejov (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 1676/98 v súvislosti s konaním o dovolaní.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uvádza: „*Krajský súd v Prešove svojím konečným rozhodnutím sp. zn. 4 Nc 60/02, zo dňa 6. VIII. 2002, ktoré zodpovedá konaniu vedenému na Okresnom súde v Bardejove pod č. k. 4 C 1676/98, rozhodol o mojom návrhu na vylúčenie sudcu z tohto konania záporne, t. j. mojej požiadavke nevyhovel. (...) následne som podal voči tomuto jeho uzneseniu ešte dňa 7. XI. 2002 dovolanie. Na toto moje počínanie prvostupňový súd reagoval až po 3-och mesiacoch, keď svojim uznesením č. k. 4 C 1676/98-51, zo dňa 4. II. 2003 ma vyzval, aby som svoje dovolanie doplnil (...) dňa 10. II. 2003 (...) som podrobne opísal všetko to, čo odo mňa súd požadoval. (...) súd (...) dal o sebe vedieť až ďalšou písomnou výzvou, zo dňa 7. VII. 2003 (...). Táto súdna výzva sa týkala šetrenia mojich osobných majetkových a zárobkových pomerov a tiež mojej manželky, resp. celej rodiny. (...) písomným podaním, zo dňa 11. VIII. 2003 (...) som mu opísal svoje majetkové a iné pomery (...) od tejto doby už prešlo viac, ako 8 mesiacov, nič sa konkrétne v tejto veci prakticky zo strany súdu nedeje! Mám na mysli iba toto dovolanie, o ktorom derogačným súdom vo veci samej nie je rozhodnuté podnes.“*

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom „*rozhodol takto:*

1. *Vyslovuje, že základné a ľudské práva Ioana Kornelija Komanického podľa ods. 2), čl. 48 Ústavy Slovenskej republiky a Listiny základných práv a slobôd – jej ods. 2), čl. 38, ako aj ods. 1), čl. 6 Dohovoru o ich ochrane v znení protokolu čís. 11, postupom Okresného súdu v Bardejove v dovolacom konaní u neho vedenom pod č. k. 4 C 1676/98, porušené boli.*

2. *Prikazuje Okresnému súdu v Bardejove, aby v dovolacom konaní vedenom u neho pod č. k. 4 C 1676/98 konal bez zbytočných prietáhov.*

3. *Priznáva Ioanovi Kornelijovi Komanickému primerané finančné zadosťučinenie vo výške 40 tis. Sk (slovom štyridsaťtisíc korún slovenských), ktoré je mu Okresný súd v Bardejove povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.*

4. *Ukladá Okresnému súdu v Bardejove povinnosť uhradiť Ioanovi Kornelijovi Komanickému súdne trovy tohto konania vo výške 8 800 Sk (slovom osemtisícosemsto korún*

slovenských) do 15-tich dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia, ktoré sú adekvátne nároku na jeho kvalifikované právne zastupovanie pred ústavným súdom advokátom, nakoľko sťažovateľ si musel v tomto konaní o svojej ústavnej sťažnosti v dôsledku finančnej núdze toto vlastnými silami zjednodušeným konaním nahradiť sám“.

Priznanie primeraného finančného zadosťučinenia odôvodňuje sťažovateľ „*ako nemajetkovú ujmu za nepríjemné znášanie stavu právnej neistoty, ktorý spočíva v jej meritórnom nerozhodnutí v dovolacom konaní kasačným súdom, čo v tomto prípade zapríčinil prvostupňový súd (...)“.*

II.

Z obsahu sťažnosti, vyjadrenia účastníkov konania a predloženého spisu okresného súdu sp. zn. 4 C 1676/98 ústavný súd zistil tento priebeh a stav konania v období po doručení dovolania proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 4 Nc 60/02 zo 6. augusta 2002:

Sťažovateľ 7. novembra 2002 predložil okresnému súdu dovolanie proti uzneseniu krajského súdu zo 6. augusta 2002, ktorý ho 4. februára 2003 v súlade s § 241 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku vyzval na doplnenie dovolania. Sťažovateľ nedoplnil súdom požadované dovolanie, ale 10. februára 2003 doručil okresnému súdu odvolanie proti uzneseniu krajského súdu zo 6. augusta 2002 a 10. februára 2003 doručil okresnému súdu podanie, v ktorom vzniesol námietku zaujatosti zákonného sudcu a požiadal o ustanovenie právneho zástupcu z radov advokátov na jeho právne zastupovanie v predmetnom konaní. Okresný súd 17. februára 2003 predložil spis krajskému súdu na rozhodnutie o ďalšom procesnom postupe z dôvodu, že sťažovateľ podal po dovolaní aj odvolanie proti uzneseniu zo 6. augusta 2002. Dňa 3. marca 2003 na základe žiadosti Krajskej prokuratúry v Prešove (ďalej len „krajská prokuratúra“) z 20. februára 2003 okresný súd predložil spis krajskej prokuratúre. Vychádzajúc z obsahu žiadosti sťažovateľa z 10. februára 2003, v ktorej žiadal o ustanovenie zástupcu z radov advokátov pre dovolacie konanie, 7. júla 2003 okresný súd

vyzval sťažovateľa na oznámenie jeho osobných a majetkových pomerov. Uvedené potvrdenie sťažovateľ predložil okresnému súdu 11. augusta 2003.

Na základe žalobcom vznesenej námietky zaujatosti zákonného sudcu okresného súdu 19. septembra 2003 okresný súd predložil spis krajskému súdu na rozhodnutie o tejto námietke. Krajský súd uznesením sp. zn. 1 NcC 42/03 z 13. októbra 2003 rozhodol tak, že sťažovateľom namietaný zákonný sudca nie je vylúčený z prerokovávania a rozhodovania veci (spis bol vrátený okresnému súdu 23. októbra 2003).

Dňa 7. januára 2004 okresný súd ustanovil právnu zástupkyňu sťažovateľovi v konaní, voči čomu sa sťažovateľ 31. januára 2004 odvolal (spis predložený 1. marca 2004 krajskému súdu). Krajský súd uznesením sp. zn. 7 Co 62/04 z 26. mája 2004 odmietol odvolanie sťažovateľa proti uzneseniu zo 7. januára 2004 ako oneskorene podané (spis bol vrátený okresnému súdu 1. júla 2004). Uznesenie okresného súdu zo 7. januára 2004 v spojení s uznesením krajského súdu z 26. mája 2004 nadobudlo právoplatnosť 3. augusta 2004.

III.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje bez prítomnosti sťažovateľa a zisťuje, či sťažnosť spĺňa zákonom predpísané náležitosti a či nie sú dôvody na jej odmietnutie.

Ústavný súd po predbežnom prerokovaní sťažnosti zistil, že sťažnosť, ktorou sťažovateľ namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu vo veci vedenej pod sp. zn. 4 C 1676/98 v konaní o náhrade škody v namietanej časti konania o dovolaní, je zjavne neopodstatnená.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, práva podľa čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru môže vyplývať aj z toho, že porušenie označených práv sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných prietťahoch.

Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že nie každý zistený prietťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietťahov podľa čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie jeho veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. I. ÚS 46/01, II. ÚS 57/01, I. ÚS 154/03, IV. ÚS 147/04).

Podľa názoru ústavného súdu, stabilného v podobných veciach, v posudzovanom konaní okresného súdu nemožno dobu od podania dovolania (7. novembra 2002) do podania sťažnosti ústavnému súdu (14. apríla 2004), t. j. rok a päť mesiacov, počas ktorej sa o veci samej konalo (okresný súd vyzval sťažovateľa na predloženie oznámenia jeho osobných a majetkových pomerov na rozhodnutie o ustanovenie právneho zástupcu a ustanovil právnu zástupkyňu sťažovateľovi v konaní), považovať za taký postup, ktorý by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy v konaní, a postup, ktorým by mohlo dôjsť k porušeniu práv na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote.

V súvislosti s procesnými úkonmi účastníkov konania ústavný súd už vyslovil, že „využitie možností daných sťažovateľovi Občianskym súdnym poriadkom na uplatňovanie a presadzovanie jeho práva v občianskom súdnom konaní spôsobuje síce predĺženie konania, ale nemožno ho kvalifikovať ako postup súdu, ktorého dôsledkom sú zbytočné prietahy“ (napr. II. ÚS 31/01, IV. ÚS 195/04), ako aj „dĺžku konania, ktorá je dôsledkom úkonov jeho účastníkov alebo ich nečinnosti, nemožno považovať za dôvod na vyslovenie zbytočných prietahov“ v prípade, keď súd o procesných návrhoch sťažovateľa konal a rozhodoval bez zbytočných prietahov [napríklad obdobie od vznesenia námietky zaujatosti zákonného sudcu (10. februára 2003), o ktorej krajský súd uznesením sp. zn. 1 NcC 42/03 z 13. októbra 2003 rozhodol tak, že sťažovateľom namietaný sudca nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci (spis vrátený okresnému súdu 23. októbra 2003), odvolanie sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu zo 7. januára 2004 o ustanovení právnej zástupkyne, ktoré krajský súd uznesením sp. zn. 7 Co 62/04 z 26. mája 2004 odmietol (spis vrátený okresnému súdu 1. júla 2004), t. j. spolu v trvaní viac ako jeden rok].

Vychádzajúc z uvedených skutočností ústavný súd sťažnosť sťažovateľa už po jej predbežnom prerokovaní odmietol ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá a rozhodnutie o prikázaní okresnému súdu konať a o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia je podmienené vyslovením porušenia práva alebo slobody sťažovateľa, ústavný súd sa týmito časťami návrhu na rozhodnutie nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. decembra 2004